

Krabbenscheer en Zwart tandzaad

In Meijndel zijn in 2014 twee plantensoorten voor het eerst aangetroffen:

Krabbenscheer in een plasje westelijk van de vallei Kijfhoek en Zwart tandzaad ter hoogte van het pompstation Scheveningen. Twee soorten om wat aandacht aan te schenken.

Door Harrie van der Hagen

Op een betonrichel in het water groeit Zwart tandzaad (geheel rechts). Foto: Grada Menting.

Krabbenscheer

Een nieuwe vondst in Meijndel is Krabbenscheer (*Stratiotes aloides*). Toen de auteur ter controle van de locatie een paar vochtige duinbosjes westelijk van de vallei Kijfhoek doorzocht, vond hij tot zijn verbazing middenin een klein open water dat omgeven is door bomen Krabbenscheer. De wijze waarop deze plant in het water ligt is onmiskenbaar: de bladrozet ligt deels op en deels onder water. De witte bloemen steken boven het water uit. De soort kwam alleen in het middendeel van het ongeveer twee meter diepe plasje voor. De rand was vrij van Krabbenscheer, vermoedelijk leeggegeten door koeien en/of paarden, die tot hun buik het water in gaan.

Krabbenscheer is kenmerkend voor zoete laagveenplas- sen (en dan de windrustige delen) en petgaten en komt ook voor in sloten in het laagveengebied. De soort is in het verleden algemeen geweest en vertoont sinds 1970 een sterke achteruitgang (Weeda et al. 1991). Door de verbetering van de kwaliteit van het water in Nederland neemt de soort weer toe. De plant is tweehuizig. Naast dit natuurlijke milieu wordt Krabbenscheer ook in kleine en grote vijvers toegepast.

De soort komt ook in de wijde omgeving van Meijndel niet voor en dat doet het vermoeden rijzen dat de soort wellicht geïntroduceerd is. In Meijndel zijn meerdere soorten aangetroffen waarvan zeker is dat ze zijn aange- plant. Het betreft Gele maskerbloem (*Mimulus guttatus*) die veel in bloemstrooimengels voorkomt, Klokjesgenti- aan (*Gentiana pneumonanthe*), een soort van onder andere blauwgraslanden, en Kraaiheide (*Empetrum nigrum*), een soort die zowel in het Waddendistrict als in de kustduinen voorkomt. Dit voorkomen van Krabbenscheer is dus iets om nader te onderzoeken. Komend seizoen hopen we gegevens verzamelen over de seks-ratio, de zaadzetting, de mate van genetische variatie en of de planten echt tweehuizig zijn. Het water wordt dan ook geanalyseerd op

met name sulfaatgehalte en CO₂ verzadiging. Dit zijn de twee belangrijkste factoren die het voorkomen van Krab- benscheer bepalen die in de literatuur genoemd worden. Met dergelijke gegevens zijn er meer handvaten om na te gaan hoe de plant in Meijndel terecht is gekomen en of andere wateren in Meijndel ook geschikt zijn.

Zwart tandzaad

Tijdens een inventarisatie van kilometerblok 81-459 voor Het Nieuwe Strepen van Floron is op 5 augustus door Grada Menting en Peter Meininger Zwart tandzaad (*Bidens frondosa*) gevonden. Deze soort is zover bekend nieuw voor Meijndel. De soort is in Nederland plaatselijk vrij algemeen maar in de Hollandse duinen zeldzaam. De soort is aangetroffen in een betonrichel van het spoel- plassencomplex aan de oostzijde van het pompstation in Scheveningen. Zwart tandzaad komt voor op open, zonnige en natte, stikstofrijke grond aan waterkanten en op grachtmuren. De vindplaats is dus een typische stand- plaats voor deze soort. De plant komt van nature voor in Noord-Amerika en is sinds de 18^e eeuw als invasieve soort verspreid over heel Europa (Wikipedia, geraadpleegd 15/09/2014) en geldt als ingeburgerd tussen 1900 en 1924 (<http://wilde-planten.nl>, geraadpleegd 15/09/2014). De bladen zijn 3- tot 5-tallig geveerd in tegenstelling tot de andere soorten van dit geslacht die ongedeelde tot 3- (5-)delige bladeren hebben.

Harrie van der Hagen
Dunea, Postbus 756, 2700 AT Zoetermeer
h.hagen@dunea.nl

Literatuur

- Weeda EJ, R Westra, Ch Westra & T Westra, 1991. Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 4. 316 pp.